

Enkele begrippen die door molenaars worden gebruikt

Binnenkruier:

molen, zoals de torenmolen, die van binnenuit op de wind wordt gekruid (gedraaid).

Bovenkruier:

een windmolen waarbij alleen de kap met het wiekenkruis in het horizontale vlak kunnen draaien.

Buitenkruier:

bovenkruier, die aan de buitenzijde met een houten staart op de wind wordt gekruid (gedraaid).

Bovenwiel:

wiel dat om de bovenas van de molen zit en waaromheen de vang (de rem, zie vang) zit.

Kollergang:

in een oliemolen: twee ronddraaiende, verticaal lopende kantstenen die over een cirkelvormige, horizontale steen draaien om zaad te pletten.

Koningsspil:

verticale hoofdas

Kruien:

wiekenkruis dusdanig draaien dat deze recht op de wind komt te staan.

Kruipad:

cirkelvormig houten ringbalk waarop een boktjasker op de wind wordt gekruid.

Kruiwerk:

inwendig mechanisme waar de kap van de molen mee op de wind draait.

Luiwerk:

Inrichting voor het ophijsen van zakken graan.

Maalkoppel:

maalinrichting direct op de zolder liggend, waarin de maalstenen.

Maalstoel:

maalinrichting op een verhoging zittend, waarin de maalstenen.

Stelling:

omloop, zwichtstelling, galerij, gaanderij of balie - cirkelvormig bordes rond een stellingmolen, waarop de molenaar de molen bedient.

Onderkruier:

molen, zoals de standermolen, wipmolen, spinnenkopmolen en paltrokmolen, waarvan de hele romp door kruien op de wind kan worden gezet. Standerdmolen, wipmolen en spinnenkopmolen worden ook wel midden kruiers genoemd.

Vang:

remconstructie van hout of metaal in een windmolen die om het bovenwiel grijpt om het wiekenkruis stil te zetten; vergelijkbaar met een trommelrem.

Wiekenkruis of gevlucht:

askop met (meestal) vier haaks op elkaar staande roeden welke de basis van de wieken vormen.

Zelfzwichting:

constructie van horizontale of verticale, draaibare houten kleppen in de wieken van een molen, die de zeilen vervangen en zich op basis van winddruk en/of middelpuntvliedende kracht aanpassen aan de windsnelheid.

Zwichten:

het aanpassen van de zeilvoering op de wieken in verband met de windsterkte. Bij sterkere wind: zeil minderen, bij zwakkere wind: meer zeil aanbrengen. Een wiek wordt meestal in 6 stappen gezicht van een vol zeil naar geen zeil. Er zijn echter afhankelijk van het aantal kikkers veel meer tussenstapjes mogelijk.